

V ZSČ STA POMEMBNI ENERGIJA IN PRIPRAVLJENOST

Na zadnji volilni konferenci Zveze slovenskih častnikov 29. marca 2014 so za predsednika te stanovske organizacije izvolili generalmajorja, mag. Alojza Šteinerja, ki je poprej opravljal vrsto vojaških dolžnosti, nazadnje je deloval v vojaški diplomatski službi (opravljal je dolžnost obrambnega svetovalca RS pri OVSE, OZN in drugih mednarodnih organizacijah na Dunaju), bil pa je tudi načelnik Generalštaba Slovenske vojske (od 1.5.2008 do 27.2.2012). V intervjuju nam je odgovoril, kako bo usmerjal in vodil stanovsko častniško in podčastniško organizacijo, kateri bodo glavni poudarki in programska izhodišča v delovanju ZSČ, ne nazadnje pa je spregovoril tudi o vprašanju strateške rezerve, pri čemer naj bi bila vloga ZSČ še posebej pomembna.

Na kandidature za predsednika Zveze slovenskih častnikov ste se dobro pripravili in predstavili vizijo organizacije, ki so jo z vašo izvolitvijo člani volilne konference ZSČ potem tudi potrdili.

Redna letna volilna skupščina 29. marca 2014 je bila dobro pripravljena in uspešno vodena ter zaključena. Dopolnjen je statut ZSČ, potrjena program dela za leto 2014 in finančni načrt zanj. Pri oblikovanju novega vodstva so preizkušene tudi statutarne novosti glede kadrovanja v organe skupščine in predsedstva ter vloga predsednika organizacije kot mandatarja pri oblikovanju predsedstva.

Na skupščini so bili pozitivno ocenjeni racionalizacija v odnosu na razpoložljiva finančna sredstva in načrtovanje delovanja organizacije, sodelovanje s Slovensko vojsko in ohranjanje najpomembnejših oblik mednarodnega sodelovanja. Lahko še dodam, da so dejavnosti ob prevzemu dolžnosti novega vodstva in oblikovanje delovnih teles, ki jih predvideva dopolnjen statut zveze, zaključene. Prav tako pa so izvedeni tudi regijski posveti in srečanja z vodstvi območnih in občinskih ter interesnih organizacij, vključenih v ZSČ.

Vaša programska izhodišča in kako jih boste uresničevali?

Na skupščini sem iz oblikovanega programa dela Zveze izpostavil šest glavnih izhodišč. Ta so: osredotočenje na delovanje območnih oziroma občinskih orga-

nizacij in širitev interesnega združevanja znotraj Zveze, kadrovska krepitev tako organizacij na terenu kot interesnih organizacij in privabljanje mladih, podpora in sodelovanje s Slovensko vojsko, vključevanje v uresničevanje doktrine vojaške strateške rezerve, povečanje vidljivosti in prepoznavnosti članstva v lokalnih okoljih ter ohranitev najpomembnejših oblik mednarodnega sodelovanja. Veseli me, da so predstavniki organizacij v zvezi te točke podprli in mi izrazili prepričljivo podporo. Zavedamo se, da uresničitve omenjenih izhodišč ni preprosta in zahteva čas ter veliko prizadevanj različnih udeležencev. Prepričan sem, da nas je veliko takšnih, ki verjamejo v organizacijo, da ima ZSČ prihodnost in jo Slovenija potrebuje. Pri tem je pomembno, da je strokovna, nestrankarska in prepoznavna v temeljnih okoljih in to v časih, ko se formalne obrambno-vojaške in zaščitne strukture zmanjšujejo, tudi zaradi vedno bolj omejenih možnosti njihovega financiranja.

Kako pa se nameravate lotiti krepitev delovanja organizacij na terenu in interesnih združenj?

Gotovo je najzahtevnejša naloga krepitev delovanja organizacij na terenu in njihovo delovanje v temeljnih okoljih, kar sem označil kot decentralizacijo delovanja. V več mestnih občinah in drugih sredinah so organizacije ugasnile. Napor, ki smo

jih do sedaj vložili v oživitve in konsolidacijo teh organizacij, kažejo, da so za to potrebna izjemna prizadevanja. To je lahko poučna izkušnja tudi za ostale dele obrambno-varnostnega sistema, saj kaže, da je porušitev ali opustitev določenih rešitev preprosta, njihova ponovna vzpostavitev ali oživetje pa veliko zahtevnejša. To smo vedno znova spoznavali tudi na regijskih posvetih in pojavljanjih v lokalnih okoljih ter pri prizadevanjih za organizacijsko krepitev. Ponekod so nam odkrito ali med vrsticami povedali, da je dobro, da smo se spomnili na njih, drugod, da je mogoče že prepozno. Če nadaljujem s prispodobno, so kakšna vrata ostala zaprta, ko smo pri nekdanjih uglednih članih organizacije ali pripadnikih vojske trkali na njih in iskali podporo za prihodnje delovanje.

Naj dodam, da je kadrovska baza ZSČ sicer še vedno zelo široka, čeprav se opazno stara, vendar skupaj z aktivnimi pripadniki vojske dosega med petnajst in osemnajst tisoč vojaških oseb, če štejemo tudi tiste vojake, ki so zapustili vojsko. Aktivnega članstva je v organizacijah zveze seveda manj, manj pa je tudi tako imenovanega operativnega članstva. To so torej trije krogi naše kadrovske baze, ki jo je treba smiselno povezovati in z njo delati. Čeprav se sliši iluzorno, menim, da je privabljanje mlajših kadrov v članstvo zveze možno in to od aktivnih poklicnih vojakov do vključevanja mladih v sodob-

ne obrambno-zaščitne interesne dejavnosti, pa tudi skozi sodelovanje organizacij na terenu pri naboru kadra za poklicno delo ali rezervno službo v vojski.

Osrednji problem je v tem, da je v organizacijo vključeno premalo pripadnikov stalne sestave Slovenske vojske tako v lokalnih okoljih kot tudi v interesnih združenjih. S tem se izgublja pomemben del stika s civilnim okoljem in prepoznavnost ter pojavnost pripadnikov stalne sestave vojske v svojih bivalnih okoljih. Razlogi za takšno stanje so večplastni. Tudi zveza ima pri tem še veliko rezerv, da privabi sedanje in nekdanje poklicne pripadnike vojske in bolje zastopa njihove interese, tako statusne kot strokovne. Je pa res, da že sedaj ni ovir za vključevanje poklicnih vojakov in ostalih vojaških oseb zlasti v interesne organizacije, ki delujejo v zvezi. Združenju vojaških gornikov to že lepo uspeva, lansko leto ustanovljeno Združenje slovenskih mirovnikov (ZSM) pa pri tem stopa na to pot. Moja pričakovanja, da bo ZSM uspela privabiti poklicne pripadnike, ki imajo izkušnje iz sodelovanja v mednarodnih operacijah in misijah, so velika. O tem in različnih vidikih teh interesov in njihove skrbi ter zaščite pa smo razpravljali tudi na nedavnem posvetu ob svetovnem dnevu mirovnikov. Pričakujem, da bo tudi vodstvo Slovenske vojske prepoznalo te potrebe in podprlo ter še bolj vzpodbujalo vključevanje in delovanje poklicnih pripadnikov v teh organizacijah. Dejstvo je, da je ZSČ obstoječa baza in aktivna struktura za vojaško strateško rezervo.

Veliko pozornost naj bi ZSČ v prihodnje namenjala vojaško-strateški rezervi (VSR) in partnerstvu pri njihovi implementaciji.

Gre za poseben vidik podpore in prispevka strokovnih in stanovskih ter domoljubnih organizacij pri uresničevanju zamisli o vojaško-strateški rezervi. Sprejeta Doktrina VSR sicer ne govori veliko o tovrstni podpori, ki pa je, če sodimo po zgodovinskih izkušnjah, pomembna. Zato pričakujemo, da se bo izkoristila tudi pripravljenost za partnerstvo pri uresničevanju doktrine, ko se bo država bolj aktivno lotevala teh zadev. V konkretnih razmerah se kadre sicer lahko dobi, bodisi z zakonskimi rešitvami preko obvezniškega sistema ali skozi krepitev poklicnega dela. Vendar se pripravljenosti za sodelovanje običajno ne da uzakoniti

in velikokrat tudi ne plačati. Izpostavljam, da sta v ZSČ še vedno pomembni energija in pripravljenost. Ti sta v okoljih, kjer ni vojaških formacij ali se v njih redko pojavljajo, še kako pomembni. Velika večina naših aktivnih članov ZSČ še vedno s ponosom nosi vojaško uniformo, čeprav nimajo več vojaških razporedov. Zato je ravno zagotavljanje uniform za članstvo ena od naših pomembnih nalog, ki omogoča tudi večjo prepoznavnost članstva v lokalnih okoljih. Ko govorimo o energiji in pripravljenosti, zlasti tisti za vključevanje v obrambno-zaščitne dejavnosti, je ta pomembna tudi, ko gre za skupno delovanje z ostalimi veteranskimi in domoljubnimi organizacijami pri krepitvi vrednot svobodoljubja in demokratične osamosvojitve. Pa tudi pri opozarjanju na sodobne grožnje in zoperstavljanju nevarnostim, ki izhajajo iz teh groženj.

Se vam zdi primerno, da je ZSČ v mednarodnem združenju častniških organizacij EUROMIL »prepuštil« svoje mesto kar vojaški sindikalni organizaciji? Kaj načrtujete s tem v zvezi?

Preko EUROMIL-a se uresničuje tudi del tako imenovane sindikalne dejavnosti za vojaško osebo. Pri nas pa je to tako, kot da sta to dva pola iste palice. Menim, da smo blizu trenutku in razmeram, ko bo treba ugotoviti ali in kako lahko ta dva pola približamo. To izpostavljam, ker skladno tudi s predstavljenimi vizijami krepitve ZSČ in privabljanja večjega števila pripadnikov stalne sestave vojske. Dejstvo je, da se bo večina prizadevanj za zaščito in pri podpori statusnih rešitev in pravic vojaških oseb v prihodnje odvijala na slovenskem parketu. V tej smeri si bo težiščno morala prizadevati tudi naša zveza, ponovno pa bo treba proučiti, kaj lahko na tem področju dosežemo preko mednarodnih združenj in kako se vrniti pod njihova okrilja.

Vam je skupščina kot novoizvoljenemu predsedniku naložila še kakšne naloge?

Je, in dve sta takšni, ki sta posebej zahtevni. Prva je povezana s kadrovskimi evidencami in z dostopom do podatkov, do potencialnih članov. Tu so nastale nekatere okoliščine, ki jih bo v prihodnje treba rešiti, če želimo, da ZSČ učinkoviteje opravi poslanstvo pri krepitvi kadrovske baze za vojaško strateško rezervo. Nekateri pristopi in rešitve iz preteklosti so bili v celoti opuščeni ali pa se zaradi

sprememb zakonodaje ovirajo. Drugo med članstvom izredno pereče vprašanje pa je poviševanje v činih naših članov. V skladu s sklepom skupščine sem pristojnim odborom že naročil pripravo pregleda stanja in možnosti, ki jih bomo obravnavali na predsedstvu in zatem iskali poti za njihovo rešitev. Če zadeve ne bi uspeli rešiti preko rešitev, navedenih v Zakonu o obrambi, in predpisov, ki opredeljujejo ta vprašanja, bi verjetno morali uporabiti kakšne gasilske rešitve. Pri tem je boleče predvsem dejstvo, da rezervni sestavi, zlasti tisti, ki je aktivno sodelovala tudi v osamosvojitveni vojni, nismo omogočili povišanj, s čimer so se znašli v neenakopravnem položaju v odnosu glede na pripadnike, ki smo služili domovini v stalni sestavi vojske.

Lani je bila organizacija »stara« dvajset let, prav ob tej obletnici se je začela tudi vrsta sprememb v organizaciji.

Začetki organizacije segajo v leto 1993, čeprav je bila organizacija, delujoča kot zveza, registrirana 8. 3. 1994 pod imenom Združenje slovenskih častnikov. 10. 3. 2003 je bilo združenje preimenovano v Zvezo slovenskih častnikov. ZSČ tako letos praznuje dvajsetletnico. Njeni člani so dali pomembne prispevek k osamosvojitvi. Organizacija je bila aktivni udeleženec slovenske obrambno-vojaške tranzicije, pa tudi transformacije. Pri tem je pomemben del sprememb znotraj njenih vrst opravila v preteklih dveh desetletjih in kljub marginalizaciji rezervne sestave obrambnih sil ni izginila s prizorišča. Pomemben del prihodnjih sprememb se je začel v letu 2013 s krepitvijo interesnih dejavnosti in z organizacijskim posodabljanjem, ki ga bo treba dokončno izpeljati. Verjamem, da nam bo to skupaj s številnimi sodelavci v predsedstvu in v lokalnih okoljih uspelo. Upam, da bo tudi revija Obramba lahko predstavila del teh dosežkov iz lokalnih okolij in tako prispevala svoj del h krepitvi prepoznavnosti ZSČ. Z veliko gotovostjo lahko trdim, da članstvo Obrambe jemlje kot svojo.